

Oglekļa mazietilpīgas attīstīšanas veicināšanai iestāda 500 kokus

2017. gada 29. septembrī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) sadarbībā ar AS "Latvijas Valsts meži", Dabas aizsardzības pārvaldi un ekoskolām no visas Latvijas devās izglītojošā ekspedīcijā mežā, lai mācītos par klimata pārmaiņām un oglekļa mazietilpīgu attīstību (OMA), kā arī iestādītu OMAs mežu.

Dienas laikā 111 skolēni no 14 Latvijas skolām iestādīja aptuveni 500 priedes*. Arī Pļaviņu novada ģimnāzijas Ekopadomes pārstāvji – Kate Kondrāte (5.b kl.), Jānis Marcinkevičs (6.b kl.), Līga Liepiņa (9.b kl.), Anželika Žukova (8.b kl.), Matīss Ķirsis (10.b kl.) un Ekopadomes vadītāja Violeta Adamoviča (11. Kl.), Ekoskolas koordinatore Ingrīdas Bērziņas pavadībā, piedalījās šajā pasākumā. Bērni piedalījās arī 14 dažādās darbnīcās, kurās bija iespēja uzzināt gan par koku ietekmi uz klimata pārmaiņām, purvu lomu oglekļa dioksīda uzkrāšanā, klimata pārmaiņām Latvijā, gan arī par bioloģisko daudzveidību mežos, mežu atjaunošanu un kopšanu u.c. Kā atzina pasākuma dalībnieki, šī ir bijusi vērtīga pieredze bērniem un pieaugušajiem. Katrs skolēns, kā arī skola saņēma Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pateicības rakstus par atbalstu „OMAs meža” iestādīšanā un oglekļa mazietilpīgas attīstības veicināšanā, īstenojot informatīvus pasākumus skolā.

“Priecājos piedalīties šajā pasākumā, lai aktualizētu jautājumus, ar kuriem nākas saskarties klimata pārmaiņu un vides problēmu risināšanā. Lai novērstu klimata pārmaiņas un veicinātu ilgtspējīgu attīstību, ir svarīgi īstenot pasākumus arī vietējā līmenī,” pasākumu atklājot, teica Norvēģijas karalistes ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijā Steinars Ēgils Hāgens (Steinar Egil Hagen).

OMAs meža stādīšana ir 2017. gada 30.-31. oktobrī, Rīgā VARAM rīkotās starptautiskās konferences “Baltijas ceļš uz oglekļa mazietilpīgu un klimatnoturīgu attīstību” ieskaņas pasākums. Konferences mērķis ir informēt un pārrunāt oglekļa OMA** izdevīgumu un nepieciešamību, intensificēt pārmaiņu realizēšanos Latvijā. Konferencē plānotas Baltijas valstu ministru diskusijas, augsta līmeņa pārstāvju no Eiropas Komisijas Eiropas Vides aģentūras, Ekonomikas sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) un citām starptautiskajām organizācijām prezentācijas par to jaunākajiem pētījumiem un iniciatīvām. Paralēlajās sesijās tiks pārrunāti konkrēti piemēri, problēmas un iespējas oglekļa mazietilpīgai un klimatnoturīgai attīstībai dažādās nozarēs, dažādās sabiedrības grupās, dažādos reģionos.

“OMA jeb oglekļa mazietilpīga attīstība ir viens no lielākajiem izaicinājumiem un arī vislabākā iespēja ilgtspējīgai valsts attīstībai un klimata pārmaiņu ierobežošanai. Jauniestādītie koki veicinās klimata pārmaiņu ierobežošanu un kompensēs konferences organizēšanas, piemēram, siltumenerģijas un elektroenerģijas patēriņa, dalībnieku ceļa uz un no konferenci, radīto slodzi uz vidi, tādējādi iemiesojot konferences vadmotīvu – OMA jeb oglekļa mazietilpīga attīstība,” atzīmēja VARAM Klimata pārmaiņu departamenta direktore Ilze Prūse.

Galvenie ieguvumi no OMA īstenošanas ir klimata pārmaiņu ierobežošana un ar to saistīto risku novēršana, kā arī stimuls ekonomikas izaugsmei, pateicoties «zaļo tehnoloģiju» attīstīšanai, jaunu «zaļo darbavietu» veidošanai; iespēja resursu patēriņa efektivitātes uzlabošanai un patērēto daudzumu samazināšanai, tajā skaitā enerģija, izejmateriāli, zeme un ūdens. Palīdzība enerģētiskās neatkarības palielināšanai,

samazinot atkarību no fosilo energoresursu importa. Ieguvumi veselībai dēļ pozitīvās ietekmes uz gaisa piesārņojumu samazināšanu un ieguldījums klimata pārmaiņu ierobežošanā, lai pēc iespējas ātrāk minimizētu klimata pārmaiņu radīto zaudējumu izmaksas.

Aprēķināts, ka, izvērtējot visus klimata pārmaiņu radītos riskus un iepriekš tiem sagatavojoties, nākotnē būtu iespējams izvairīties no daudzu miljonu zaudējumiem, piemēram, vidēji katrs pielāgošanās klimata pārmaiņām (adaptācijas) pasākumos tagad ieguldītais eiro tuvā nākotnē varētu novērst ap sešu eiro lielus zaudējumus.

* Koki ir oglekļa dioksīda (CO₂) piesaistītāji. Fotosintēzes procesā tie no atmosfēras piesaista CO₂ un atbrīvo skābekli. Piemēram, viena iestādīta priede 50 gadu laikā vidēji piesaista 191 tonnu CO₂.

** Oglekļa mazieltipīga attīstība nozīmē nacionālās ekonomikas izaugsmi un attīstību, nepalielinot siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas, no kurām visizplatītākā ir oglekļa dioksīds. OMA ir cieši saistīta ar zaļajām tehnoloģijām un darba vietām, resursu patēriņa efektivitātes uzlabošanu.